

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.110/2012/4. szám

A Debreceni Ítéltábla az Antalné Dr. Szakáll Csilla ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek-, a Dr. Tóth Csaba ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen közüzemi díj megfizetése iránt indított perében, a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2012. január 6. napján kelt, 8.G.../2011/10. számú ítélete ellen az alperes részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 159 416 (Egyszázötvenkilencezer-négyszáztizenhat) Ft másodfokú perköltséget, és az államnak - külön felhívásra az ott közölt módon és időben - 401 700 (Négyszázegyezer-hétszám) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A fizetési meghagyással indult eljárásban a felperes előbb az alperes társaság ügyvezetőjének, B.J. ...-i lakos kötelezését kérte összesen 5 020 990 Ft számlázott áramdíjtartozás és annak 2010. szeptember 21-től a kifizetésig járó késedelmi kamata és eljárási költsége megfizetésére.

Az ellentmondás folytán perré alakult eljárásban a keresetét kiterjesztette a II. r. alperesre, majd az I. r. alperes vonatkozásában a keresetétől elállt, és véglegesen kizárólag vele szemben tartotta fent.

Keresetének jogszabályi alapjaként a Ptk. 387. §-ára, tényalapjaként pedig arra hivatkozott, hogy az 1994-1995-től, a B.J. által bejelentett felmondásig, 2010. augusztus 5-éig folyamatosan fennállt villamos energia közüzemi szerződés alapján, a ..., ... szám alatti fogyasztási helyen szolgáltatott villamos energia csatolt számlákkal kiszámlázott díját az alperes sem az esedékességig, sem azt követően felszólításra nem fizette meg.

Az alperes a kereset elutasítását, és a felperes perköltségében marasztalását kérte.

Azzal védekezett, hogy a felperes olyan időszak áramfogyasztási díjának a megfizetését igényli, amely időszakban a ..., ... szám alatti ingatlant nem az alperes használta, mivel azt a Sz. Kft. bérelő részére bérbe adta, a bérleti szerződés alapján pedig valamennyi rezsizsík - így az áramdíj - megfizetésének kötelezettsége is a bérelőt terhelte. A nagy összegű tartozás azért halmozódhatott fel, mert a bérelő nem tett eleget a bérleti szerződés szerinti kötelezettségének.

Az alperes álláspontja szerint a felperes megszegte a közüzemi szerződéből fakadó együttműködési kötelezettségét azáltal, hogy a folyamatosan növekvő közüzemi tartozásról az alperest nem tájékoztatta, a közüzemi díjtartozás rendezése érdekében tárgyalásokat a felhatalmazása nélkül a bérelővel folytatott, ezzel pedig az alperesnek kárt okozott. Amennyiben ugyanis a felperes korábban, kellő időben közli az alperessel, hogy a közüzemi díj nincs kiegyenlítve, az alperes a bérelőjétől e kötelezettséget számon kérhette volna, és további lehetősége lett volna a bérleti szerződés rendkívüli felmondására is, melyet követően a kiegyenlítetlen áramfogyasztás nem nőtt volna ilyen jelentős mértékben.

Az elsőfokú bíróság a 10. sorszámú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 5 020 990 Ft tőkét, annak a 2010. szeptember 21. napjától az ítélet rendelkező részében meghatározott időszakokra járó különböző mértékű késedelmi kamatát, és 615 130 Ft perköltséget.

Az ítélet alapját képező - az elsőfokú bíróság által megállapított - tényállás lényege szerint a ..., ... szám alatti szolgáltatási helyen villamos energia szolgáltatás nyújtására vonatkozóan az alperesnél ... számon nyilvántartott szerződést 1995-ben a felperessel az alperes ügyvezetője, B.J. kötötte meg azzal azonban, hogy abban számlafizetőként az alperes van feltüntetve. A ..., ... szám alatti üzlethelyiséget - amelyet egyébként a ... Megyei Jogú Város Önkormányzatától bérelt - az alperes 2007-ig használta, majd 2008. október 14-én kötött helyiséghasználati megállapodással a perben nem álló Sz. Kft.-nek a helyiség használatát átengedte azzal a kikötéssel, hogy az üzlethelyiség használatával kapcsolatos minden rezsiköltséget utóbbinak kell viselnie.

Az alperes a megállapodásról a felperest nem tájékoztatta, számlafizetőként és díjfizetésre kötelezettként továbbra is az alperes volt nyilvántartva.

Az alperes a közüzemi szerződésből eredő díjfizetési kötelezettségének, a 2009. november 27. és 2010. szeptember 20-a közötti időszak alatt esedékes tíz elszámoló számla tekintetében nem tett eleget, ebből adódóan 5 020 990 Ft tartozása keletkezett. B.J. az alperes képviselője a felpereshez intézett és - a versenypiaci szerződését felmondó - 2010. augusztus 5-ei nyilatkozatában elismerte, hogy az alperesi Kft. nagyobb összegű számlatartozást halmozott fel, amelyre vonatkozóan 12 havi részletfizetés engedélyezését kérte, kérelmét azonban a felperes 2010. augusztus 6-án elutasította.

A keresetnek helytadó ítélete jogi indokolásában az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a Ptk. 387. §-a és a felek között létrejött közüzemi szerződés Általános Szerződési Feltételeinek 2009. november 15. napjától hatályos 4.2. pontja szerint a felek jogviszonyában a felhasználó köteles a szerződésben meghatározott díjakat számla ellenében az ott megállapított módon és időben kiegyenlíteni.

A bíróság a rendelkezésre álló peradatok - így a csatolt szerződések, számlák és az alperes ügyvezetőjének B.J.-nek a perben tett nyilatkozatai - alapján megállapította, hogy a peres felek jogviszonyában felhasználónak (az ügyvezetője B.J. által is elismerten) az alperes

minősül. Ennél fogva a felperes számláinak megfizetését is az alperesnek kellett volna teljesíteni.

Nem fogadta el az elsőfokú bíróság az alperesnek az e körben felhozott azt a védekezését, hogy a felperes áramdíj követelésével érintett időszakban a fogyasztási helyének minősülő helyiséget ténylegesen nem az alperes, hanem a Sz. Kft. használta. Ez ugyanis nem lett bejelentve a felperesnél, és az ellenkezőjét az alperes a perben nem bizonyította, de nem is állította. A Sz. Kft. pedig külön közüzemi szerződést a felperessel nem kötött, ezért a felperes az elmaradt áramdíj iránti igényét megalapozottan érvényesítette az alperessel szemben.

Nem fogadta el, mert nem találta bizonyítottnak az elsőfokú bíróság az alperesnek azt a védekezését sem, amely szerint felperes felé fizetési kötelezettsége azért nincs, mivel a felperes a perbeli követelést engedményezte az E. Magyarország Zrt-re, ezért annak érvényesítésére a továbbiakban már nem jogosult.

Ez ellen az ítélet ellen annak elsődlegesen a megváltoztatása és a kereset elutasítása, másodlagosan a hatályon kívül helyezése, és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra, és újabb határozat hozatalára utasítása iránt az alperes élt fellebbezéssel.

Az alperes az elsőfokú eljárásban a védekezésében előadottakat a fellebbezés indokaiként is megismételte.

Állította, a Sz. Kft. ügyvezetője és képviselői rendszeresen eljárak a felperesnél annak érdekében, hogy a szolgáltatás kikapcsolását elkerüljék. Ezen egyeztetések és megbeszélések során a felperes nyilvánvalóan tudomást szerzett arról, hogy a szolgáltatásának tényleges igénybevevője már nem az alperes, hanem a Sz. Kft., így azt is, hogy ténylegesen ez a cég halmazta fel az igen jelentős összegű tartozást, amelynek megfizetésére ezért ő köteles.

Megismételte azt is, hogy az alperessel szemben a felperes nem tett eleget az együttműködési kötelezettségének, amikor az alperes tudta nélkül a Sz. Kft.-vel folytatott tárgyalásokból értesülve arról, hogy a nagy összegű áramdíj tartozást ténylegesen nem az alperes halmazta fel, nem intézkedett a közüzemi szolgáltatás, illetőleg a szerződés megszüntetéséről. Ennek elmaradása az alperessel szemben szerződésszegő magatartás volt, figyelemmel arra, hogy az alperes bízhatott abban, hogy a helyiség használatjának 2-3 havi közüzemi díjnál magasabb mértékű tartozása nem keletkezhet, mivel ilyen esetben a szolgáltatást megszüntetik.

Mivel a közüzemi díj megfizetése az alperesnél kárként jelentkezik, amelynek bekövetkezéséért ugyanakkor az előbbiek alapján a felperest is felelősség terheli, álláspontja szerint legrosszabb esetben is kármegosztásnak lenne helye.

A másodlagosan kért, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének indokaként pedig az alperes arra hivatkozott, miszerint az, hogy felperes miért nem kapcsolta ki a szolgáltatást a szerződés és üzletszabályzat szerinti időben, további bizonyítást igényel, amellyel kapcsolatosan az alperes a fellebbezésében „a másodfokú eljárás során tanúbizonyítás iránti indítványt is előterjesztve” kérte, hogy a bíróság hallgassa meg tanúként a Sz. Kft. ügyvezetőjét, aki arról tud nyilatkozni, hogy milyen egyeztetéseket folytattak a felperes dolgozóival, illetve, hogy miért nem került sor a szolgáltatás megszüntetésére annak ellenére, hogy több hónapig nem fizettek energiaszámlát.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, és az alperes másodfokú perköltségében marasztalását kérte.

A fellebbezésben kifejtettekre az volt az álláspontja, hogy az alperes saját mulasztását a felperes szerződésszegésként kívánja beállítani, mert az ügyfélváltozás bejelentése (és a hatályos szerződés felmondása is) a fogyasztó kötelezettsége.

Hangsúlyozta, nincs semmilyen jogszabályba, vagy üzletszabályzatba foglalt kötelezettsége a felperesnek a kikapcsolásra, ezért ennek elmulasztása nem is lehet szerződésszegés a részéről.

Rámutatott, hogy az alperes a fellebbezésében új tényről állított és új bizonyítékra hivatkozott úgy, hogy nem igazolta, azok az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutottak a tudomására, ezért ezek figyelembevételére a Pp. 235. §-ának (1) bekezdése szerint nincs lehetőség.

A peres felek felhívásra nem kérték tárgyalás tartását, ezért az ítéletábrát a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének f.) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítási eljárás lefolytatásával a tényállást helyesen állapította meg, abból az irányadó jogszabályok megfelelő alkalmazásával helytálló jogi következtetésre jutott. Érdemi döntésével, annak az ítéletben kifejtett és részletesen megismételni nem kívánt indokaival az ítéletábrát mindenben egyetért.

Az alperes által a fellebbezésében felhozottak teszik csupán szükségessé az alábbiak kiemelését:

Az elsőfokú ítélet kért megváltoztatása érdekében alaptalanul hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra, hogy a felek között létrejött közüzemi szerződés alapján általa sem vitatottan fogyasztási helynek tekintendő ..., ... szám alatti üzlethelyiséget a felperes által követelt villamos áramdíj keletkezésének időszakában nem ő, hanem ténylegesen a Sz. Kft. használta.

Ennek az elsőfokú bíróság a felperes kereseti követelése megalapozottságának megítélésénél az általa részletesen kifejtett helyes indokok alapján helytállóan nem tulajdonított jelentőséget. Ahogyan azt az elsőfokú bíróság az ítéletében helyesen megállapította, a közöttük létrejött közüzemi szerződés alapján a felperes jogszerűen tekintette az alperest számlafizetőnek, ezért nem minősül szerződésszegésnek az, hogy a szerződés 2010. szeptember 5-ei megszűnését megelőzően igénybe vett szolgáltatásának ellenértékét az alperes felé számlázta ki.

E perben nincs jelentősége annak, hogy a felperes által a szerződés szerinti fogyasztási helyen biztosított villamos áramszolgáltatást ténylegesen nem az alperes vette igénybe. Az alperes ugyanis csupán állította, de semmilyen módon nem bizonyította, hogy a felperes a felhasználó személyében bekövetkezett változásról tudott, vagy tudnia kellett. Az nem volt vitás, hogy ezt maga az alperes nem jelentette be a felperesnek, ezzel kapcsolatosan a fellebbezés sem tartalmaz el nem bírált tényre, vagy körülményre való hivatkozást. Bejelentés nélkül pedig az alperest kellett annak a felhasználónak tekinteni, aki a felek közüzemi szerződésének részét képező Általános Szerződési Feltételek (3/F/1.) 4.2. pontja értelmében a szerződésben meghatározott villamos áramdíjaknak számla ellenében történő megfizetésére köteles.

Alaptalanul sérelmezte az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság részéről az együttműködési kötelezettség felperesi megsértésének megállapítása, és erre tekintettel jogkövetkezményként „kármegosztás” alkalmazása elutasítását.

A felek között létrejött közüzemi szerződés megkötésének időpontjában hatályos Ptk. 277. §-ának (2) bekezdése szerint a felek a szerződés teljesítésében együttműködésre kötelesek. A kötelezettnek a szerződés teljesítése érdekében úgy kell eljárnia, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, a jogosultnak pedig ugyanilyen módon elő kell segítenie a teljesítést.

A Ptk. 4. § (1) bekezdése általános alapelvként írja elő, hogy a polgári jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a felek a jóhiszeműség és a tisztesség követelményének megfelelően, kölcsönösen együttműködve kötelesek eljárni. A (4) bekezdés szerint pedig, ha ez a törvény szigorúbb követelményt nem támaszt a polgári jogi viszonyokban úgy kell eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Saját felróható magatartására előnyök szerzése végett senki sem hivatkozhat.

A per irataihoz általa 7/A/1. sorszám alatt csatolt bérleti szerződésből egyértelműen megállapítható, hogy a perbeli helyiségre a ... Megyei Jogú Város Önkormányzatával, mint bérbeadóval 1995. szeptember 15-én kötött szerződésben az alperes vállalta, hogy a bérlet ideje alatt a közüzemi díjakat (villany, fűtés, telefon, szemétszállítás) fizeti. Az iratokhoz szintén általa (7/A/2. sorszám alatt) becsatolt és a Sz. Kft. általa kötött „Helyiség használati megállapodás”-ból az is megállapítható, miszerint a szerződő felek abban állapodtak meg, hogy a használatba vevő köteles viselni az ingatlan használatával kapcsolatos minden rezsiköltséget, valamint hogy 2008. november 15-től is csak rezsiköltség fizetési kötelezettség terheli. Azzal, hogy mindezek ellenére a fogyasztó (használó) személyében beállt változást a felperes felé nem jelentette be, az együttműködési kötelezettségét az adott esetben éppen az alperes szegte meg. Az alperesnek és a Sz. Kft.-nek ugyanis az volt a közös szándéka, hogy a perbeli ingatlant ténylegesen használó utóbbi fizesse közvetlenül a felperesnek az áramdíjat. Így az alperestől az lett volna az elvárható, hogy a fizetésre kötelezett használó személyében bekövetkezett változást a felperes részére bejelentse. Ezzel szemben pedig éppen ő akadályozta meg, hogy a felperes - ha az szükséges a szerződés módosításával - az áramdíjat a ténylegesen fogyasztóval szemben követelje.

Ezért a jelen jogvita elbírálásánál még valósága esetén sem volt jelentősége annak - az alperes által a fellebbezésében hivatkozott körülménynek -, hogy a felperes alkalmazottja és a Sz. Kft. között a közüzemi szolgáltatás megszüntetésének elkerülése érdekében egyeztetések, megbeszélések voltak, amelyek alkalmával a felperes tudomást szerezhetett a felhasználó személyében bekövetkezett változásról. Ez ugyanis - az előbb kifejtettek miatt - a felperesnek az alperessel szembeni, a Ptk. 277. §-án alapuló kártérítési felelősségének megállapítására nem lenne alkalmas.

Megjegyzi az ítéletábra, hogy a felperes a jelen perben az alperessel szemben nem kártérítési igényt érvényesít, ezért a kármegosztás alkalmazása a jelen esetben fogalmilag kizárt.

Az e körben előadott tények bizonyítására a fellebbezésben bejelentett L.J. tanúvallomása olyan új bizonyítékra hivatkozás volt az alperes részéről, amelynek létezéséről nyilvánvalóan nem az elsőfokú határozat meghozatalát követően szerzett tudomást, így az a Pp. 141. §-ának (6) bekezdésébe ütközőként a Pp. 235. §-ának (1) bekezdése szerint a másodfokú eljárásban egyébként sem vehető figyelembe.

Az elsőfokú ítéletben történt marasztalását az alperes a fellebbezésében a jogalapon túl az összecszerűségében már nem vitatta.

A leírtak alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta a Pp. 254. §-ának (3) bekezdése szerint annak helyes indokai alapján.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, így a másodfokú eljárásban is pervesztes lett, amely okból az ügyvédi munkadíjból eredően keletkezett saját, másodfokú perköltségét maga köteles viselni, és a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni a felperesnek az ügyvédi munkadíjból eredően keletkezett másodfokú perköltséget.

Ennek összegét az ítéltábla - a Pp. 79. §-ának (1) bekezdése szerint hivatalból - „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján - az 5 020 990 Ft fellebbezési érték alapulvételével - a 3. § (2) bekezdés a.) pontja, (5) bekezdése, és a 4/A. §-ának (1) bekezdése szerint (27 %-os ÁFA-val növelve) a rendelkező rész szerinti összegben állapította meg.

Az alperes illetékfeljegyzési jogban részesült. Az emiatt le nem rótt, és „Az illetékekről” szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. §-a (1) bekezdésének - a fellebbezés benyújtásakor már hatályos - rendelkezése szerinti 8 %-os mértékű feljegyzett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére őt az ítéltábla a 6/1986. (VI.2.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdésére figyelemmel a 15. § (1) és (3) bekezdése alapján kötelezte.

Debrecen, 2012. december hó 14. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Dr. Riczu András sk előadó bíró, Cógoiné Dr. Boros Ágnes sk bíró

A kiadmány hitelűl:

Kiadó